

A7-0128/2010

29.4.2010

***II

ONTWERPAANBEVELING VOOR DE TWEEDE LEZING

over het standpunt van de Raad in eerste lezing met het oog op de aanneming van een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de vermelding van het energieverbruik en het verbruik van andere hulpbronnen op de etikettering en in de standaard-productinformatie van energiegerelateerde producten (herschikking)
(05247/1/2010 – C7-0094/2010 – 2008/0222(COD))

Commissie industrie, onderzoek en energie

Rapporteur: Anni Podimata

Verklaring van de gebruikte tekens

- * Raadplegingsprocedure
- *** Goedkeuringsprocedure
- ***I Gewone wetgevingsprocedure (eerste lezing)
- ***II Gewone wetgevingsprocedure (tweede lezing)
- ***III Gewone wetgevingsprocedure (derde lezing)

(De aangeduide procedure is gebaseerd op de in de ontwerp tekst voorgestelde rechtsgrond.)

Amendementen op een ontwerp tekst

Door het Parlement aangebrachte wijzigingen worden in ***vet cursief*** aangegeven. Bij wijzigingsbesluiten worden uit het basisbesluit overgenomen tekstdelen die in de ontwerp tekst niet zijn gewijzigd, maar door het Parlement worden geamendeerd, in ***vet*** gemarkeerd. Een eventuele schrapping van dergelijke tekstdelen wordt als volgt aangegeven: [...].

In de kop tekst van een amendement op een bestaande tekst, waarvoor in de ontwerp tekst wijzigingen worden voorgesteld, wordt op respectievelijk de derde en vierde regel verwezen naar de bestaande tekst en naar de bepaling in kwestie. Uit een bepaling van de bestaande tekst overgenomen tekstdelen die in de ontwerp tekst niet zijn gewijzigd, maar die door het Parlement worden geamendeerd, worden in ***vet*** gemarkeerd. Schrappingen die het Parlement in zulke passages wenst aan te brengen, zijn als volgt aangegeven: [...].

INHOUD

	Blz.
ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT	5
TOELICHTING.....	7
ADVIES VAN DE COMMISSIE JURIDISCHE ZAKEN INZAKE DE RECHTSGRONDSLAG	9
PROCEDURE	16

ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over het standpunt van de Raad in eerste lezing met het oog op de aanneming van een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de vermelding van het energieverbruik en het verbruik van andere hulpbronnen op de etikettering en in de standaard-productinformatie van energiegerelateerde producten (herschikking) (05247/1/2010 – C7-0094/2010 – 2008/0222(COD))

(Gewone wetgevingsprocedure: tweede lezing)

Het Europees Parlement,

- gezien het standpunt van de Raad in eerste lezing (05247/1/2010 – C7-0094/2010),
  - gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2008)0778),
  - gelet op artikel 251, lid 2, en artikel 95 van het EG-Verdrag, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C6-0412/2008),
  - gezien de mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad "Gevolgen van de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon voor de lopende interinstitutionele besluitvormingsprocedures" (COM(2009)0665),
  - gezien de mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad "Addendum bij COM(2009) 665 definitief" (COM(2010)0147),
  - gelet op artikel 294, lid 7, en artikel 194, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
  - gezien het advies van de Commissie juridische zaken over de voorgestelde rechtsgrondslag,
  - gezien zijn standpunt in eerste lezing¹,
  - gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité²,
  - na raadpleging van het Comité van de Regio's,
  - gelet op de artikelen 72 en 37 van zijn Reglement,
  - gezien de aanbeveling voor de tweede lezing van de Commissie industrie, onderzoek en energie (A7-0128/2010),
1. hecht zijn goedkeuring aan het standpunt van de Raad;
  2. constateert dat het besluit is vastgesteld overeenkomstig het standpunt van de Raad;
  3. verzoekt zijn Voorzitter het besluit samen met de voorzitter van de Raad overeenkomstig artikel 297, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, te ondertekenen;

---

¹ Aangenomen teksten, P6_TA(2009)0345.

² PB C 228 van 22.9.2009, blz. 90.

4. verzoekt zijn secretaris-generaal het besluit te ondertekenen nadat is nagegaan of alle procedures naar behoren zijn uitgevoerd, en samen met de secretaris-generaal van de Raad zorg te dragen voor publicatie ervan in het Publicatieblad van de Europese Unie;
5. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad, de Commissie en de nationale parlementen.

TOELICHTING

Op 17 november 2008 legde de Commissie de Raad en het Europees Parlement een herschikt voorstel voor een richtlijn betreffende de vermelding van het energieverbruik en het verbruik van andere hulpbronnen op de etikettering en in de standaardproductinformatie van energiegerelateerde producten voor, dat artikel 95 als rechtsgrondslag heeft. Dit voorstel vormt samen met twee andere voorstellen betreffende de energieprestaties van gebouwen (herschikking van een richtlijn) en inzake de etikettering van banden met betrekking tot hun brandstofefficiëntie en andere essentiële parameters (voorstel voor een verordening) het energie-efficiëntiepakket dat de Commissie in november 2008 heeft ingediend.

Het Europees Parlement bracht op 5 mei 2009 zijn advies in eerste lezing uit, dat 60 amendementen op het Commissievoorstel bevat.

Na de aanneming van het standpunt in eerste lezing van het Parlement en gezien de vankrachtwording van het nieuwe Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie werd men het eens over een aanpak in twee stappen ten einde de onderhandelingsprocedure te vergemakkelijken:

- In een eerste stadium moet een overeenkomst bereikt worden over de inhoud van de richtlijn. Deze overeenkomst is in november 2009 gesloten en is bekrachtigd door een Coreper-besluit van 19 november 2009 en een schrijven van de voorzitter van de Commissie ITRE d.d. 2 december 2009.

- In een tweede stadium moet een overeenkomst worden bereikt over de wijzigingen die voortvloeien uit de vankrachtwording van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), met name betreffende aanpassing van de rechtsgrondslag en bepalingen inzake gedelegeerde handelingen. Deze overeenkomst is in maart 2010 gesloten door middel van een Coreper-besluit van 24 maart 2010 en een schrijven van de voorzitter van de ITRE-Commissie d.d. 25 maart 2010.

Het resultaat van deze onderhandelingen vormt het standpunt van de Raad in eerste lezing overeenkomstig artikel 294 van het VWEU, dat op 14 april 2010 is aangenomen, wat de weg opent voor een snelle overeenstemming in tweede lezing, d.w.z. goedkeuring van de eerste lezing van de Raad door het Parlement zonder amendementen.

De hoofdpunten van de overeenkomst

- Etiket en lay-out: De bereikte overeenkomst komt overeen met de kerngedachte van het standpunt van het Parlement na de eerste lezing (am 70), daar wordt vastgehouden aan het idee van een "A-G schaal" waarbij het aantal klassen dat boven A kan worden toegevoegd wordt beperkt tot drie – als de technologische vooruitgang dit vereist – en het totale aantal klassen wordt beperkt tot zeven. Bovendien voorziet de overeenkomst in de mogelijkheid van een nieuwe schaal aanduiding onder bepaalde duidelijk omschreven voorwaarden. De nieuwe herzieningsclausule verplicht de Commissie om eind 2014 te bekijken of de bepalingen inzake de lay-out van het etiket gewijzigd moeten worden in het licht van de technische ontwikkeling en de kennis van de consumenten over de lay-out van het etiket.

- Reclame: Er is een duidelijke verplichting om een verwijzing naar het energie-etiket op te nemen in alle reclame voor energiegerelateerde producten, indien prijs- of energiegerelateerde informatie wordt vermeld. Deze verplichte verwijzing is voor het eerst besloten door overneming van het standpunt van het Parlement in eerste lezing. Ook heeft de Raad volledig ingestemd met het standpunt van het Parlement inzake verplichte informatie over het energieverbruik en een verwijzing naar de energie-efficiëntieklasse van het product in technisch reclamemateriaal.

- Plaatsing van overheidsopdrachten: Nationale aanbestedende diensten moeten trachten alleen

producten aan te kopen die voldoen aan de hoogste energieprestatieniveaus en behoren tot de hoogste energie-efficiëntieklasse. Ook kunnen nationale diensten de consumenten en de industrie aanmoedigen en belonen als zij energie-efficiënte keuzen maken door stimuleringsmaatregelen vast te stellen. Verder moeten stimulansen voor een product die lidstaten de consumenten of de industrie bieden, mikken op de hoogste energieprestatieniveaus en de hoogste energie-efficiëntieklasse.

- Prioriteitenlijst: De Commissie dient een prioriteitenlijst op te stellen van energiegerelateerde producten die onder de uitvoeringsmaatregelen kunnen vallen. Ook bouwproducten met een significant effect op het energieverbruik moeten in deze prioriteitenlijst worden opgenomen.

Standpunt van de rapporteur

De Richtlijn energie-etikettering is van cruciaal belang om de energie-efficiëntiedoelstelling van de EU van 20% te halen in 2020. De richtlijn speelt een "sleutelrol" bij de bestrijding van klimaatverandering, de overgang van de EU naar een efficiënte, duurzame en concurrerende economie en de vergroting van Europa's energiezekerheid. Ons doel is de weg te effenen naar een win-winsituatie, zowel voor de markt als voor de consumenten, door elke consument toegang te geven tot goede informatie en hem ten volle bewust te maken van de gevolgen van zijn keuzes. De overeenkomst die is bereikt over de energie-efficiëntierichtlijn heeft in dat verband een belangrijke toegevoegde waarde.

Vooraf de verplichte vermelding van het energie-etiket in reclame zal een eind maken aan de verkeerde informatie die eindgebruikers nu vaak ontvangen, en hun alles vertellen wat ze moeten weten om een welbewuste keuze te kunnen maken. Tegelijk is op aandringen van het Parlement vermeden dat een open schaal lay-out is ingevoerd en wordt het model gehandhaafd van een A-G schaal, die voor de consumenten steeds duidelijk was. Ten aanzien van een herziening van de klassen worden de mogelijkheid van een nieuwe schaal aanduiding en de criteria daarvoor helder omschreven op een manier die ontduiking verhindert. Als er extra klassen aan de bestaande toegevoegd moeten worden, dan leidt dit automatisch tot een nieuwe schaal aanduiding. De toevoeging van een algemene herzieningsclausule biedt de gelegenheid tot een grondig heronderzoek uiterlijk in 2014 in het licht van de technische ontwikkeling en de bekendheid van het etiket bij de consument. Dit verzekert eens te meer dat de gebruikersvriendelijke schaal waartoe nu is besloten ten minste tot de herziening ongewijzigd zal blijven.

ADVIES VAN DE COMMISSIE JURIDISCHE ZAKEN INZAKE DE RECHTSGRONDSLAG

28.4.2010

De heer Herbert Reul
Voorzitter
Commissie industrie, onderzoek en energie
BRUSSEL

Betreft: Advies inzake de rechtsgrondslag van het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de vermelding van het energieverbruik en het verbruik van andere hulpbronnen op de etikettering en in de standaard-productinformatie van energiegerelateerde producten (COM(2008)0778 – C7-0412/2008 – 2008/0222(COD))

Geachte Voorzitter,

Bij schrijven van 23 maart 2010 heeft u de Commissie juridische zaken overeenkomstig artikel 37, lid 2 verzocht de juistheid van de rechtsgrondslag van bovengenoemd Commissievoorstel na te gaan.

De commissie behandelde dit punt op haar vergadering van 28 april 2010.

Bij schrijven van 23 maart 2010 heeft u de Commissie juridische zaken op de hoogte gesteld van een voorstel van de Raad tot wijziging van de rechtsgrondslag inzake de voorgestelde herschikking van de richtlijn energie-etikettering¹. De Raad gaf aan in zijn komend gemeenschappelijk standpunt deze nieuwe rechtsgrondslag te willen gebruiken en het schijnt dat uw commissie zich in principe met deze wijziging akkoord heeft verklaard. Los van de algehele consensus die er blijkbaar over deze wijziging bestaat, wordt het overeenkomstig artikel 37 van het Reglement² noodzakelijk geacht dat de Commissie juridische zaken advies uitbrengt over deze wijziging van de rechtsgrondslag ten opzichte van de rechtsgrondslag in het oorspronkelijke voorstel van de Commissie.

Het doel van deze nota is derhalve het vaststellen van de juiste rechtsgrondslag voor het voorstel van de Commissie voor een richtlijn betreffende de vermelding van het energieverbruik en het verbruik van andere hulpbronnen op de etikettering en in de standaard-productinformatie van energiegerelateerde producten³ (hierna "het voorstel"), tot herschikking van Richtlijn 92/75/EEG (hierna "richtlijn energie-etikettering" of "REE"). De Commissie stelt als rechtsgrondslag artikel

---

¹ Richtlijn 92/75/EEG van de Raad van 22 september 1992 betreffende de vermelding van het energieverbruik en het verbruik van andere hulpbronnen op de etikettering en in de standaard-productinformatie van huishoudelijke apparaten, PB L 297 van 13.10.1992, blz. 16.

² Artikel 37, lid 5: Amendementen tot wijziging van de rechtsgrond die ter plenaire vergadering worden ingediend, zonder dat de bevoegde commissie of de voor juridische zaken bevoegde commissie de geldigheid of juistheid van de rechtsgrond betwist, zijn niet ontvankelijk.

³ COM(2008)0778.

114 VWEU voor, terwijl de Raad voorstelt de rechtsgrondslag te wijzigen in artikel 194 VWEU.

Algemene beschouwingen

De keuze van de rechtsgrondslag is belangrijk omdat de Unie gebonden is door het beginsel van bevoegdheidstoedeling, dat inhoudt dat de instellingen slechts kunnen handelen binnen de grenzen van de bevoegdheden die hen in het Verdrag zijn toegedeeld¹.

Volgens vaste rechtspraak van het Hof is de keuze van de rechtsgrondslag geen subjectieve aangelegenheid. Bij de keuze van de juiste rechtsgrondslag dient volgens het Hof een aantal vaste criteria te gelden. De uiteindelijke keuze van de rechtsgrondslag moet berusten op objectieve gegevens die voor rechterlijke toetsing vatbaar zijn, zoals het doel, het onderwerp en de inhoud van het desbetreffende wetgevingsbesluit². *Zonder betekenis in dit verband zijn de wens van een instelling om intensiever deel te nemen aan de vaststelling van een bepaalde handeling, het werk dat op het werkterrein waaronder de handeling valt, op een andere grond is verricht, of de context waarbinnen de handeling is vastgesteld.*³

De te toetsen rechtsgrondslagen:

De rechtsgrondslag voor de richtlijn energie-etikettering werd gevormd door artikel 95 EGV, dat diende ter vervanging van het oude artikel 100A. In december 2009 gaf de Commissie aan dat met betrekking tot het huidige voorstel het met artikel 95 EG-Verdrag corresponderende artikel 114 VWEU als rechtsgrondslag gehandhaafd diende te blijven. De Raad stelde in afwijking daarvan artikel 194 VWEU als rechtsgrondslag voor, een artikel dat specifiek betrekking heeft op energiebeleid en dat met het Verdrag van Lissabon werd geïntroduceerd. De artikelen in kwestie luiden als volgt:

Artikel 114

(oud artikel 95 EGV)

- 1. Tenzij in de Verdragen anders is bepaald, zijn de volgende bepalingen van toepassing voor de verwezenlijking van de doeleinden van artikel 26. Het Europees Parlement en de Raad stellen volgens de gewone wetgevingsprocedure en na raadpleging van het Economisch en Sociaal Comité de maatregelen vast inzake de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten die de instelling en de werking van de interne markt betreffen.*
- 2. Lid 1 is niet van toepassing op de fiscale bepalingen, op de bepalingen inzake het vrije verkeer van personen en op de bepalingen inzake de rechten en belangen van werknemers.*
- 3. De Commissie zal bij haar in lid 1 bedoelde voorstellen op het gebied van de volksgezondheid, de veiligheid, de milieubescherming en de consumentenbescherming uitgaan van een hoog beschermingsniveau, daarbij in het bijzonder rekening houdend met alle nieuwe ontwikkelingen die op wetenschappelijke gegevens zijn gebaseerd. Ook het Europees Parlement en de Raad zullen binnen hun respectieve bevoegdheden deze doelstelling trachten te verwezenlijken.*

---

¹ Advies van het Hof 2/00 van 6 december 2001 inzake het *Protocol van Cartagena* Jurisprudentie 2001 bladzijde I-9713, punt 3.

² Zie bijvoorbeeld Zaak C-300/89 *Commissie tegen Raad*, Jurisprudentie 1991 bladzijde I-2867; Zaak C-269/97 *Commissie tegen Raad*, Jurisprudentie 2000 bladzijde I-2257 en Zaak C-176/03 *Commissie tegen Raad*, Jurisprudentie 2005 bladzijde I-7879.

³ Zaak C-269/97 *Commissie tegen Raad*, zoals hierboven vermeld, punt 44.

4. *Wanneer een lidstaat het, nadat door het Europees Parlement en de Raad, door de Raad of door de Commissie een harmonisatiemaatregel is genomen, noodzakelijk acht nationale bepalingen te handhaven die hun rechtvaardiging vinden in gewichtige eisen als bedoeld in artikel 36 of verband houdend met de bescherming van het milieu of het arbeidsmilieu, geeft hij zowel van die bepalingen als van de redenen voor het handhaven ervan, kennis aan de Commissie.*
5. *Wanneer een lidstaat het, nadat door het Europees Parlement en de Raad, door de Raad of door de Commissie een harmonisatiemaatregel is genomen, noodzakelijk acht, nationale bepalingen te treffen die gebaseerd zijn op nieuwe wetenschappelijke gegevens die verband houden met de bescherming van het milieu of het arbeidsmilieu vanwege een specifiek probleem dat zich in die lidstaat heeft aangediend nadat de harmonisatiemaatregel is genomen, stelt hij de Commissie voorts, onverminderd lid 4, in kennis van de voorgenomen bepalingen en de redenen voor het vaststellen ervan.*
6. *Binnen zes maanden na de in de leden 4 en 5 bedoelde kennisgevingen keurt de Commissie de betrokken nationale bepalingen goed of wijst die af, nadat zij heeft nagegaan of zij al dan niet een middel tot willekeurige discriminatie, een verkapte beperking van de handel tussen de lidstaten, of een hinderpaal voor de werking van de interne markt vormen.*

Indien de Commissie binnen deze termijn geen besluit neemt, worden de in lid 4 en lid 5 bedoelde nationale bepalingen geacht te zijn goedgekeurd.

Indien het complexe karakter van de aangelegenheid zulks rechtvaardigt en er geen gevaar bestaat voor de gezondheid van de mens, kan de Commissie de betrokken lidstaat ervan in kennis stellen dat de in dit lid bedoelde termijn met ten hoogste zes maanden kan worden verlengd.
7. *Indien een lidstaat krachtens lid 6 gemachtigd is om nationale bepalingen te handhaven of te treffen die afwijken van een harmonisatiemaatregel, onderzoekt de Commissie onverwijld of er een aanpassing van die maatregel moet worden voorgesteld.*
8. *Indien een lidstaat een specifiek probleem in verband met volksgezondheid aan de orde stelt op een gebied waarop eerder harmonisatiemaatregelen zijn genomen, brengt hij dit ter kennis van de Commissie die onverwijld onderzoekt of zij passende maatregelen aan de Raad moet voorstellen.*
9. *In afwijking van de procedure van de artikelen 258 en 259 kan de Commissie of een lidstaat zich rechtstreeks tot het Hof van Justitie van de Europese Unie wenden indien zij/hij meent dat een andere lidstaat misbruik maakt van de in dit artikel bedoelde bevoegdheden.*
10. *Bovenbedoelde harmonisatiemaatregelen omvatten, in passende gevallen, een vrijwaringsclausule die de lidstaten machtigt om, op grond van één of meer van de in artikel 36 bedoelde niet-economische redenen, voorlopige maatregelen te treffen die aan toetsingsprocedure van de Unie worden onderworpen.*

TITEL XXI

ENERGIE

Artikel 194

1. *In het kader van de totstandbrenging en de werking van de interne markt en rekening houdend met de noodzaak om het milieu in stand te houden en te verbeteren, is het beleid van de Unie op het gebied van energie, in een geest van solidariteit tussen de lidstaten,*

erop gericht:

- a) de werking van de energiemarkt te waarborgen;*
- b) de continuïteit van de energievoorziening in de Unie te waarborgen;*
- c) energie-efficiëntie, energiebesparing en de ontwikkeling van nieuwe en duurzame energie te stimuleren; en*
- d) de interconnectie van energienetwerken te bevorderen.*

2. *Onverminderd de toepassing van andere bepalingen van de Verdragen stellen het Europees Parlement en de Raad, volgens de gewone wetgevingsprocedure, de maatregelen vast die noodzakelijk zijn om de in lid 1 genoemde doelstellingen te verwezenlijken. Deze maatregelen worden vastgesteld na raadpleging van het Economisch en Sociaal Comité en van het Comité van de Regio's.*

Zij zijn, onverminderd artikel 192, lid 2, onder c), niet van invloed op het recht van een lidstaat de voorwaarden voor de exploitatie van zijn energiebronnen te bepalen, op zijn keuze tussen verschillende energiebronnen of op de algemene structuur van zijn energievoorziening.

3. *In afwijking van lid 2, stelt de Raad volgens een bijzondere wetgevingsprocedure, met eenparigheid van stemmen en na raadpleging van het Europees Parlement, de daarin bedoelde maatregelen vast die voornamelijk van fiscale aard zijn.*

Er zij opgemerkt dat de voorgestelde rechtsgrondslagen niet strijdig met elkaar zijn, maar eerder beschouwd kunnen worden als elkaar aanvullend. Beide bepalingen zijn uitdrukkelijk gericht op de verbetering van de integratie op de interne markt. Artikel 194 dekt echter niet alleen een deel van het toepassingsgebied van het ruimer gestelde artikel 114, maar introduceert daarnaast een tweede beleidsdoelstelling, te weten milieubescherming door middel van energie-efficiëntie. Daarmee verandert zonder twijfel de toepassing van het artikel. Artikel 114 heeft uitsluitend betrekking op economische aspecten, en met name op het verwijderen van willekeurige hinderpalen die de markt verstoren. Het is echter onontkoombaar dat bij het nastreven van milieudoelstellingen soms maatregelen genomen worden die botsen met puur economische doelstellingen, althans op de korte termijn. Er zijn kortom overeenkomsten tussen de beide bepalingen, maar ze zijn absoluut niet identiek.

Hierbij moet echter worden aangetekend dat het niet zo is dat uitsluitend het feit dat een voorgestelde maatregel betrekking heeft op de energiesector, er altijd toe leidt dat artikel 194 VWEU als rechtsgrondslag dient te fungeren. Dat artikel moet geacht worden uitsluitend als grondslag te kunnen dienen voor beleidsmaatregelen op het gebied van energie die erop gericht zijn de werking van de energiemarkt te waarborgen, de continuïteit van de energievoorziening in de Unie te waarborgen, energie-efficiëntie, energiebesparing en de ontwikkeling van nieuwe en duurzame energie te stimuleren of de interconnectie van energienetwerken te bevorderen. *Beleidsmaatregelen op het gebied van energie die de instelling en de werking van de interne markt betreffen, moeten nog altijd gebaseerd worden op artikel 114 VWEU.*

Om te kunnen bepalen welke van de twee voorgestelde artikelen de passende rechtsgrondslag biedt, zullen de ontwikkeling van het energiebeleid als communautaire bevoegdheid, en vervolgens het doel en de inhoud van het voorstel worden bestudeerd.

De regelgeving op het gebied van energie in de EU voor en na inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon

Van oudsher worden de nationale energiemarkten gekenmerkt door versnippering en kende het EG-Verdrag geen specifieke wetgevende bevoegdheid op het gebied van energiebeleid. De Gemeenschap oefende op dit belangrijke beleidsgebied echter wel invloed uit door middel van wetgeving op basis van verdragsbepalingen op het gebied van de gemeenschappelijke markt en milieubeleid¹.

Met het Verdrag van Lissabon wordt de Unie een duidelijkere en explicietere bevoegdheid inzake energiebeleid toegekend, doordat in artikel 4 VWEU energiebeleid wordt vermeld als gedeelde bevoegdheid van de EU². Artikel 194 VWEU streeft naar een communautair energiebeleid in het kader van de interne markt dat gericht is op de instandhouding en de verbetering van het milieu³.

In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat met het oog op juridische samenhang en rechtszekerheid onderbouwing door een specifieke rechtsgrondslag ten goede komt aan de transparantie en constitutionele legitimiteit van communautaire handelingen. Dit uitgangspunt geldt des te sterker als het gaat om een strategisch belangrijk en politiek gevoelig onderwerp als het onderhavige. Het Hof heeft bepaald dat op gebieden waar sectorspecifieke regelgeving bestaat, deze de voorkeur verdient boven aanvullende of algemene bepalingen⁴.

Het doel en de inhoud van de voorgestelde richtlijn

De huidige REE, die in 1992 werd aangenomen, biedt de Commissie een kader waarbinnen zij door middel van uitvoeringsmaatregelen voor een relatief beknopte lijst huishoudelijke apparaten voorschriften kan stellen inzake energie-etikettering. Indien consumenten op eenvoudige wijze informatie kunnen verkrijgen met betrekking tot de efficiëntie van huishoudelijke apparaten worden zij ertoe aangespoord energiebesparing bij hun keuze voor een apparaat te laten meewegen. Bovendien is dit een stimulans voor de producenten om groenere apparaten te ontwikkelen en deze op milieuvriendelijke wijze in de handel te brengen. Gevolg daarvan is dat tegelijkertijd zowel economische als milieubelangen worden gediend en dat wordt aangesloten bij een aantal communautaire beleidsinitiatieven⁵.

Uit de effectbeoordeling van de REE is gebleken dat indien het huidige omvattende toepassingsbereik van de richtlijn nog zou worden uitgebreid tot alle energiegerelateerde producten⁶ dit enorme energiebesparingen zou kunnen opleveren⁷. Naar aanleiding daarvan heeft de Commissie bij haar keuze tussen de vier tijdens onderhavige herzieningsprocedure naar voren gebrachte beleidsopties gekozen voor onderhavig voorstel.

---

¹ Bijvoorbeeld Richtlijn 2005/32/EG van het Europees Parlement en de Raad van 6 juli 2005 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van eisen inzake ecologisch ontwerp voor energieverbruikende producten en tot wijziging van Richtlijn 92/42/EEG van de Raad en de Richtlijnen 96/57/EG en 2000/55/EG van het Europees Parlement en de Raad, PB L 191 van 22.7.2005, blz. 29.

² Artikel 4, lid 2, sub i).

³ B. Delvaux, A. Guimaraes-Purokoski: *EU Energy Law and policy issues*, ELRF Collection, eerste editie (onder redactie van B. Delvaux, M. Hunt, K. Talus) blz. 13-16, 27-28.

⁴ Zaak C 376/98 *Duitsland tegen Europees Parlement en Raad*, Jurisprudentie 2000 bladzijde I-8419.

⁵ Besluit nr. 1600/2002/EG tot vaststelling van het Zesde Milieuactieprogramma van de Europese Gemeenschap; Geïntegreerd productbeleid; Voortbouwen op een milieugericht levenscyclusconcept, (COM(2003)302def) en Een strategie voor de vereenvoudiging van de regelgeving, COM(2005)0535 van 25.10.2000.

⁶ Bijvoorbeeld ramen en isolatieproducten.

⁷ 27 megaton olie-equivalent (energie-eenheid).

Op dit punt in de analyse dient te worden verwezen naar de paragraaf "Rechtsgrondslag" in het voorstel van de Commissie. Ter onderbouwing van haar keuze voor artikel 95 EG (114 VWEU) als rechtsgrondslag voert de Commissie aan:

De etiketteringsrichtlijn moet garant staan voor een goed werkende interne markt met gelijke mededingingsvoorwaarden waar technische handelsbarrières worden uitgesloten en voor het vrije verkeer van goederen die onder het toepassingsgebied ervan vallen en die voldoen aan de vereisten welke worden vastgesteld in de in het kader van de richtlijn genomen uitvoeringsmaatregelen¹.

In haar motivering van de keuze voor artikel 95 EG als passende rechtsgrondslag hanteert de Commissie uitsluitend termen die betrekking hebben op de interne markt. Dat is opmerkelijk gezien het feit dat het overgrote deel van de toelichting betrekking heeft op de energiebesparingen en de daaruit voortvloeiende milieuvoordelen die met het voorstel kunnen worden bereikt.

Overweging 3 van het voorstel is in dit verband zo tekenend dat het wellicht zinvol is deze volledig aan te halen:

De verstrekking van nauwkeurige, zinnige en vergelijkbare informatie over het specifieke energieverbruik van energiegerelateerde producten kan de eindgebruiker ertoe aanzetten te kiezen voor producten die tijdens hun gebruik minder energie of andere essentiële hulpbronnen verbruiken of het energieverbruik indirect doen dalen, zodat fabrikanten ertoe worden gebracht maatregelen te nemen om het energieverbruik en het verbruik van andere essentiële hulpbronnen van de producten die zij vervaardigen, te verminderen; hierdoor moet indirect ook een efficiënt gebruik van deze producten worden gestimuleerd. De werking van de markt alleen, zonder deze informatie, kan het rationele gebruik van energie en van andere essentiële hulpbronnen voor deze producten niet afdoende bevorderen.

In overweging 8 wordt gesteld dat alleen energiegerelateerde producten die een significant effect hebben op het energieverbruik opgenomen dienen te worden in een uitvoeringsmaatregel. Overweging 12 verduidelijkt vervolgens dat de bevordering van energie-efficiëntie geen afbreuk mag doen aan de algemene milieuprestaties. Geen van de overwegingen in het voorstel heeft uitdrukkelijk betrekking op de voordelen van het voorstel voor de interne markt. Het is in het kader van onderhavige beoordeling veelzeggend dat overweging 8 grotendeels ten uitvoer wordt gelegd door artikel 1 van het voorstel voor een richtlijn (getiteld "Toepassingsgebied"), waarin de werkingssfeer van de richtlijn wordt beperkt tot: *"energiegerelateerde producten met een significant effect op het energieverbruik en, waar van toepassing, op het verbruik van andere essentiële hulpbronnen tijdens het gebruik"*.

Het doel zoals dat blijkt uit de hierboven genoemde bepalingen, in samenhang met de beleidsachtergrond waartegen de effectbeoordeling van de REE heeft plaatsgevonden, en de algehele teneur van de toelichting bij het voorstel, maken duidelijk dat artikel 194 van de twee alternatieven verreweg de meest geschikte rechtsgrondslag biedt. Voor zover het voorstel zich daarnaast ook nog richt op de interne markt, dient dat beschouwd te worden als bijkomend voordeel dat ondergeschikt is aan het hoofddoel van het voorstel, te weten de bevordering van energie-efficiëntie inclusief de daaruit voortvloeiende economische en milieuvoordelen. Dat het voorstel al deze gevolgen kan hebben is volledig in overeenstemming met de hierboven vermelde beoordeling van de relatie tussen de artikelen 114 en 194 VWEU. Voor onderhavige beoordeling is de beslissende factor de directe wijze waarop het doel van onderhavig voorstel

---

¹ SEC(2008)2862, blz. 6.

aansluit op het doel van artikel 194.

Geconcludeerd kan worden dat onderhavige maatregel geacht moet worden zich primair te richten op de bevordering van energie-efficiëntie en -besparing in de zin van artikel 194, lid 1, sub c, VWEU. Zou het voornaamste doel van het voorstel de instelling en de werking van de interne markt zijn geweest, zij het in verband met energiebeleid, dan zou artikel 114 de juiste rechtsgrondslag hebben geboden. Het feit alleen dat er een nieuwe bijzondere rechtsgrondslag bestaat inzake energie, maakt nog niet dat alle maatregelen op het gebied van energie ook op dat artikel gebaseerd dienen te worden.

Conclusie

Het Hof heeft geoordeeld dat op gebieden waar sectorspecifieke regelgeving is aangenomen, deze de voorkeur verdient boven aanvullende of algemene bepalingen¹ en dat maatregelen in beginsel op één rechtsgrondslag gebaseerd dienen te worden². Gezien deze beginselen en gezien deze beoordeling wordt voor onderhavig voorstel artikel 194 VWEU de juiste rechtsgrondslag geacht.

Op haar vergadering van 28 april 2010 besloot de Commissie juridische zaken met algemene stemmen³ u aan te bevelen artikel 194 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie te gebruiken als rechtsgrondslag.

Hoogachtend,

Klaus-Heiner Lehne

---

¹ Zaak C 376/98 *Duitsland tegen Europees Parlement en Raad*, Jurisprudentie 2000 bladzijde I-8419.

² Zaak C-91/05 *Commissie tegen Raad*, Jurisprudentie 2008 bladzijde I-03651.

³ Aanwezig voor de eindstemming: Klaus-Heiner Lehne (voorzitter), Luigi Berlinguer (ondervoorzitter), Evelyn Regner (ondervoorzitter), Sebastian Valentin Bodu (ondervoorzitter), Kurt Lechner (rapporteur), Piotr Borys, Sergio Gaetano Cofferati, Christian Engström, Eva Lichtenberger, Antonio López-Istúriz White, Antonio Masip Hidalgo, Bernhard Rapkay, Francesco Enrico Speroni, József Szájer, Alexandra Thein, Diana Wallis, Cecilia Wikström, Tadeusz Zwiefka

PROCEDURE

Titel	Vermelding van het energieverbruik en het verbruik van andere hulpbronnen op de etikettering en in de standaard-productinformatie van energiegerelateerde producten (herschikking)
Document- en procedurenummers	05247/1/2010 – C7-0094/2010 – 2008/0222(COD)
Datum eerste lezing EP – P-nummer	5.5.2009 T6-0345/2009
Voorstel van de Commissie	COM(2008)0778 - C6-0412/2008
Datum bekendmaking ontvangst gemeenschappelijk standpunt	19.4.2010
Commissie ten principale Datum bekendmaking	ITRE 19.4.2010
Rapporteur(s) Datum benoeming	Anni Podimata 21.7.2009
Betwisting rechtsgrondslag Datum JURI-advies	JURI 28.4.2010
Datum goedkeuring	28.4.2010
Uitslag eindstemming	+: 51 -: 0 0: 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	Jean-Pierre Audy, Zigmantas Balčytis, Bendt Bendtsen, Jan Březina, Reinhard Bütikofer, Maria Da Graça Carvalho, Giles Chichester, Christian Ehler, Lena Ek, Ioan Enciu, Gaston Franco, Adam Gierek, Norbert Glante, Fiona Hall, Jacky Hénin, Sajjad Karim, Arturs Krišjānis Kariņš, Philippe Lamberts, Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz, Jaroslav Paška, Aldo Patriciello, Anni Podimata, Miloslav Ransdorf, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Jens Rohde, Paul Rübig, Amalia Sartori, Francisco Sosa Wagner, Konrad Szymański, Britta Thomsen, Patrizia Toia, Evžen Tošenovský, Claude Turmes, Vladimir Urutchev, Adina-Ioana Vălean, Alejo Vidal-Quadras
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervanger(s)	Antonio Cancian, Matthias Groote, Françoise Grossetête, Oriol Junqueras Vies, Ivailo Kalfin, Alajos Mészáros, Ivari Padar, Vladko Todorov Panayotov, Markus Pieper, Vladimír Remek, Frédérique Ries, Theodoros Skylakakis, Silvia-Adriana Țicău, Hermann Winkler
Datum indiening	29.4.2010